

Handleiding niveau C

Nieuwsbegrip basis

Onderwerp: Fidget spinners

Strategie: Samenvatten (laatste keer in week 14: politiehond Bumper)

Doel: De leerlingen weten welke manieren ze kunnen toepassen om een tekst samen te vatten en waar een goede samenvatting aan moet voldoen.

Functioneringsniveau begrijpend lezen: >8

Opdracht 1 Zonder hulp: samenvatten in maximaal 300 woorden

Opdracht 1 Met hulp: samenvatten per alinea en daarna in maximaal 300 woorden

Opdracht 2 (sleutelschema): een t-schema

Opdracht 3: vragen over de tekst beantwoorden

Opdracht 4 (extra opdracht): een overtuigende mail aan de directeur schrijven

Nieuwsbegrip XL

Leesles andere tekstsoort: instructietekst

Woorden uit de basisteksten op NieuwsbegripXL:

Niveau B	Niveau C	Niveau D
het is niet aan te slepen	bijbenen	het hek is van de dam
letterlijk	het patent	nochtans
het concept	ophoesten	ergens mee de boer
het patent	het concept	op gaan
verlopen	bemachtigen	het patent
hyperactief	wegzetten als	ophoesten
focussen	de impuls	ergens garen bij
verbannen	onverdeeld	spinnen
verdragen	sceptisch	een zegen zijn voor
uitermate	verbittert	het surplus
		wegzetten als
		kanaliseren

Materiaal Voor elke leerling:

- de tekst 'Concentratiekanon of stoorzender?' (niv. C);
- bijbehorende opdrachten voor niveau C;
- eventueel de stappenplannen *Lezen/Woordhulp* en *Luisteren en kijken* (op website: Basismateriaal, Stappenplannen);

Neem de algemene handleiding door als u voor het eerst met Nieuwsbegrip werkt (Basismateriaal, Handleidingen).

Vooraf

Groepen: deel de leerlingen in drie groepen in, bijvoorbeeld op basis van de resultaten van de laatst afgenomen strategietoets en/of TIAT-toets. Per strategie kan de groepssamenstelling verschillen.

Groep I: leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben

Groep II: leerlingen die minder ondersteuning nodig hebben

Groep III: leerlingen die zelfstandig aan de slag kunnen

Eventueel werkt u met twee groepen. Volg dan de uitwerking voor de groepjes I (meer ondersteuning) en III (zelfstandig aan de slag).

Opdrachten: alle leerlingen maken opdracht 1 (variant Zonder hulp of Met hulp). Maak een keuze uit de opdrachten 2, 3 en 4.

Lesopbouw

- **Introductie** (Groepjes I, II en III)
- **- Zelfstandig aan de slag** (Groepjes III)
 - **Centraal modellen*** (Groepjes I en II)
- **- Aan de slag** (Groepjes II)
 - **Verlengde instructie** (Groepjes I)
- **Centrale afronding** (Groepjes I, II en III)
- **Nieuwsbegripfilmpje van het Jeugdjournaal kijken** (Groepjes I, II en III). Kies hiervoor een goed moment tijdens de les, bij voorkeur achteraf.

Centraal modellen* volgens SCHIJF:

- **S**trategie: stel je op als leesexpert. Benoem welke strategie je gebruikt. Vertel waarom die strategie je gaat helpen bij het begrijpen van de tekst.
- **C**oncreet maken van de aanpak: leg vooraf duidelijk uit wat de stappen van de strategie zijn en model deze vervolgens.
- **H**oe doe ik het?: nodig leerlingen uit goed te luisteren zodat zij het na kunnen doen voor de groep.
- **I**k doe voor: model een stukje van de tekst. Leg uit dat je tijdens het lezen van alles bedenkt en dat je nu laat horen wat er in je hoofd gebeurt.
- **J**ij doet het na: laat daarna één of twee leerlingen jouw voorbeeld voor de klas nadoen.
- **F**eedback: Geef feedback op wat de leerling bij het modellen heeft laten zien.

Tijdens de les

Introductie:

Groepjes I, II en III: bespreek klassikaal wat de tekst gaat vertellen over het onderwerp.

Zelfstandig aan de slag:

Groepjes III: tekst actief lezen per stukje met gebruikmaking van modellen, de tekens van actief lezen bij de tekst plaatsen. Na elk stukje bespreken de leerlingen wat ze hebben aangestreept of opgeschreven. Ook bespreken ze of ze snappen wat er staat en vatten ze het stukje tekst kort samen. Zo nodig herlezen ze het stukje tekst. De leerlingen maken vervolgens opdracht 1 (variant Zonder hulp), en een keuze uit de opdrachten 2, 3 en 4.

Centraal modellen: *powered by Gynzy!*

Groepjes I en II: terugblik op en uitleg van de strategie, centraal modellen volgens SCHIJF.

Aan de slag:

Groepjes II gaan dan zelfstandig verder: tekst actief lezen per stukje met gebruikmaking van modellen, belangrijkste (woorden en zinnen) van het stukje tekst onderstrepen. Na elk stukje bespreken de leerlingen wat ze hebben aangestreept of opgeschreven. Ook bespreken ze of ze snappen wat er staat. Zo nodig herlezen ze het stukje tekst.

De leerlingen maken vervolgens opdracht 1 (variant Met hulp), en een keuze uit de opdrachten 2, 3 en 4.

Verlengde instructie:

Groepjes I doen hetzelfde als Groepjes II bij 'Aan de slag', maar dan samen met de leerkracht. Zij krijgen zo nodig extra instructie rondom de strategie.

Centrale afronding:

Bespreek klassikaal welke problemen de leerlingen hebben ondervonden, wat betreft de inhoud en het samenwerken. Stel enkele vragen om vast te stellen of de leerlingen de tekst hebben begrepen.

Nieuwsbegripfilmje van het Jeugdjournaal kijken

Gebruik de luistervragen bij het filmje (zie website).

Debatteren

Wilt u uw leerlingen laten debatteren? Dan kunt u een van de volgende stellingen gebruiken:

- Er moeten aparte klassen komen voor onrustige kinderen die de fidget spinner mogen gebruiken.
- Dankbare gebruikers moeten geld kunnen storten op een speciale bankrekening voor de bedenker van de fidget spinner.
- Wetenschappers moeten vaker onderzoek doen in de klas, tijdens de les.

In de bijlage van de algemene handleiding vindt u de handleiding voor Debatteren met Nieuwsbegrip.

Op www.schooldebatteren.nl vindt u meer informatie over debatteren in de klas.

Antwoorden

OPDRACHT 1 Zonder hulp

Voorbeeld van een samenvatting:

Concentratiekanon of stoorzender?

Het is de rage van dit moment: de fidget spinner. Het speeltje werd bedacht door de Amerikaanse Catherine Hettinger, om haar drukke kind wat in te tomen. In 2005 kon ze haar patent niet meer betalen en gingen andere speelgoedmakers met het idee aan de haal. Inmiddels is het één groot gekkenhuis en worden er vele duizenden spinners verkocht.

Ook bij verkoper Bol.com gaan de spinners als warme broodjes over de toonbank. Volgens hen zit het succes in de eenvoud: je kunt er makkelijk veel lol mee maken en bovendien zijn ze niet duur. Filmpjes erover op YouTube worden veel gedeeld, waardoor de spinners nog populairder worden.

De fidget spinners werden oorspronkelijk ontwikkeld om overprikkelde (hyperactieve, angstige of autistische) kinderen te helpen concentreren en ontspannen. Ook onderprikkelde kinderen zouden er baat bij hebben, aangezien zij alerter zouden worden. Maar niet iedereen is enthousiast. Onderzoeker Heleen Slagter denkt dat de spinners alleen maar afleiden, omdat je brein geen twee dingen tegelijk kan doen. Je werk gaat daardoor langzamer en wordt minder goed.

Nu zo veel kinderen in de klas een fidget spinner hebben, leiden ze juist af. Daarom worden ze op sommige scholen in de klas verboden. Dat is jammer voor de kinderen die er wel baat bij hebben, vinden sommigen.

De uitvinder van de fidget spinner, Catherine Hettinger, verdient nu niets aan haar uitvinding. Ze zegt echter dat ze dat niet erg vindt.

233 woorden

OPDRACHT 1 Met hulp

<i>Concentratiekanon of stoorzender?</i>	
Tussenkopje	Hoofdzaken
Gekkenhuis	<ul style="list-style-type: none"> • in 1993 bedacht door Catherine Hettinger, om haar drukke kind wat in te tomen • in 2005 patent opgeheven • andere speelgoedmakers gaan ermee aan de haal • al een paar weken één groot gekkenhuis
Warme broodjes	<ul style="list-style-type: none"> • ook bij Bol.com gaan de fidget spinners als warme broodjes over de toonbank • succes zit hem in de eenvoud: makkelijk veel lol, het kost weinig en filmpjes erover op YouTube worden makkelijk gedeeld
Onder- en overprikkeld	<ul style="list-style-type: none"> • oorspronkelijk ontwikkeld om overprikkelde (hyperactieve, angstige of autistische) kinderen te helpen concentreren en ontspannen • helpt onderprikkelde kinderen alert te worden
Niet iedereen enthousiast	<ul style="list-style-type: none"> • niet iedereen enthousiast • onderzoeker Heleen Slagter: het leidt alleen maar af • je brein kan geen twee dingen tegelijk doen • je werk gaat daardoor langzamer en wordt minder goed
Geweerd uit de klas	<ul style="list-style-type: none"> • op sommige scholen worden fidget spinners verboden • ze leiden te veel af als iedereen er één heeft
Niet verbitterd	<ul style="list-style-type: none"> • Catherine Hettinger verdient niets aan haar uitvinding, maar zit daar niet mee

OPDRACHT 2

VOORDELEN FIDGET SPINNERS

- Maakt onderprikkelde kinderen alerter – pedagoog Monique Thoonsen
- Maakt overprikkelde kinderen rustiger – pedagoog Monique Thoonsen
- Beweging stimuleert brein – Cathelijne Windervanck, directeur ADHD-centrum Nederland
- Niet duur
- Makkelijk en leuk – Gijs Verhoeff, speelgoedinkoper bij Bol.com

NADELEN FIDGET SPINNERS

- Mensen kunnen moeilijk twee dingen tegelijk. Je moet in je brein dan switchen tussen twee taken. Dit zorgt ervoor dat je je werk langzamer en minder goed doet – Heleen Slagter, universitair hoofddocent psychologie Universiteit van Amsterdam
- Als te veel kinderen in de klas er één hebben, leidt het juist af – pedagoog Monique Thoonsen

OPDRACHT 3

1. Voorbeeld hoofdgedachte: Fidget spinners zijn de nieuwste speelgoedrage in Nederland.
2. Onder het kopje **Niet iedereen enthousiast** (regel 44-56).
3. 1. 'Als er even een partij uit China op de markt komt, is die zo weer weg' (r. 17-18).
2. Op dit moment is 'fidget spinner' de meest gebruikte zoekterm op onze site en op nummer twee staat 'fidget' (r. 25-26).
4. eigen antwoord
5. ergens garen bij spinnen = er flink aan verdienen
als warme broodjes over de toonbank gaan = zeer goed verkopen
het zal mee worst wezen/zijn = het maakt voor mij geen eigen verschil

✂.....

Woordenlijst

intomen = bedaren, minder laten worden
motorisch = te maken hebbend met bewegingen
kanaliseren = regelen, richten, in vaste banen leiden

✂.....

Woordenlijst

intomen = bedaren, minder laten worden
motorisch = te maken hebbend met bewegingen
kanaliseren = regelen, richten, in vaste banen leiden

✂.....

Woordenlijst

intomen = bedaren, minder laten worden
motorisch = te maken hebbend met bewegingen
kanaliseren = regelen, richten, in vaste banen leiden

De Nieuwsbegripbieb – Titels bij week 20

	<p>Chaos in je hoofd : als je ADHD hebt Eenhoorn, A.E. Vanaf 12 jaar J-boek</p> <p>Jongeren vertellen hun verhaal over ADHD en ADD. Wat houdt het in, wat betekent dit in het dagelijks leven.</p>		<p>Wat jij ziet en wat ik voel : de binnenkant van autisme Hoopmann, Kathy Vanaf 12 jaar J-boek</p> <p>Dit boek laat zien hoe iemand die autistisch is voelt en denkt.</p>
	<p>Ons dagelijks leven Bastable, Jonathan Vanaf 13 jaar J-boek</p> <p>Overzicht van allerlei zaken uit het dagelijks leven. Met informatie over o.a. de geboorte en kindertijd, speelgoeddrages, mode, afvalverwerking, winkelen, boeken en kranten, reclame en meer.</p>		<p>Het gen dat 'memen' heet : en onze culturele evoluties verklaart Rieter, Olivier J-boek</p> <p>Een maatschappij kan op een zeker moment klaar zijn voor een bepaalde rage, mode of theorie. Hoe werkt dat?</p>